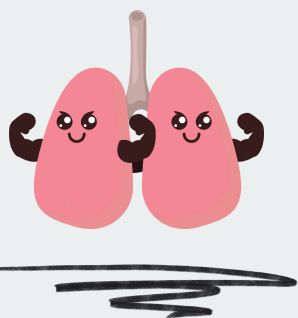
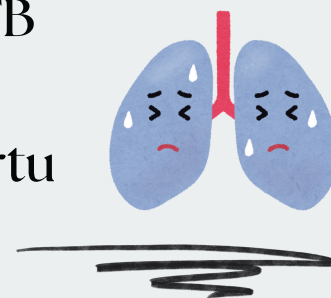

Kaip apsaugoti vaikus ir jaunimą nuo tuberkuliozės

Tuberkuliozė (TB) - tai infekcinė liga, pažeidžianti įvairius organus. Tinkamai negydant, gali išsivystyti aktyvi tuberkuliozės forma, kuria susirgus mirtingumas siekia apie 50 proc. Pagrindinis infekcijos šaltinis yra žmogus, sergantis atvira plaučių tuberkuliozės forma, ligos sukėlėjai plinta per orą - kalbant, kosint ar čiaudint.

Vaikai ir paaugliai gali užsikrėsti TB nuo užsikrėtusio asmens, ypač jei gyvena arba ilgai būna kartu toje pačioje patalpoje.

KODĖL SVARBU KALBĖTI APIE TB?

Vaikai, ypač iki 5 metų, dažniau nei suaugusieji suseraga sunkiomis tuberkuliozės formomis.

Lietuvos vaikų sergamumas TB yra aukštesnis nei kai kurių ES šalių.

Laiku nustatyta TB yra išgydoma.

Tėvų informuotumas padeda laiku pastebėti požymius, kuriuos galima lengvai supainioti su kitomis ligomis.

Daugumai vaikų TB nustatoma dėl kontakto su infekuotais suaugusiais.

Informacija apie tuberkuliozę yra būtina, nes padeda apsaugoti vaikus ir paauglius nuo sunkios ligos formų, užtikrina ankstyvą diagnozę, padeda laiku pradėti gydymą ir sumažina ligos plitimą šeimoje bei visuomenėje.

Kaip apsaugoti vaikus ir jaunimą nuo tuberkuliozės

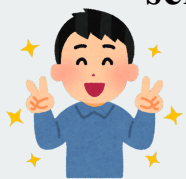
PAGRINDINĖS PRIEMONĖS KAIP APSAUGOTI VAIKĄ

VAKCINACIJA BCG (JEI REKOMENDUOJAMA)

BCG vakcina saugo nuo sunkių TB formų vaikystėje (pvz., diseminuotos TB ir TB meningito). Lietuvoje skiepavimo politika gali skirtis priklausomai nuo rizikos ir amžiaus - pasitarkite su šeimos gydytoju arba vaiko sveikatos priežiūros įstaiga dėl BCG ar kitų rekomendacijų.

ANKSTYVA DIAGNOSTIKA IR KONTAKTŲ TYRIMAI

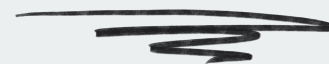
Jeigu šeimoje ar artimoje aplinkoje nustatomas atviras TB atvejis, svarbu, kad visi artimi kontaktai (įskaitant vaikus) būtų ištirti - tai apima simptomų vertinimą, tuberkulininį testą arba interferono gama išsiskyrimo testą (IGRA) bei, prireikus, plaučių rentgeno tyrimą. Ankstyvas užsikrėtimo nustatymas leidžia laiku pradėti profilaktinį gydymą arba stebėjimą. Šią praktiką remia SAM ir tarptautinės gairės.

NAUJAUSI EUROPOS IR PASAULINIAI SIGNALAI

Pasaulinės ir Europos institucijos atkreipia dėmesį į vaikų TB atvejų didėjimą pastaraisiais metais ir primena būtinybę stiprinti diagnostiką, profilaktiką ir priežiūrą vaikams bei paaugliams.

BCG vakcina geriausiai veikia, kai suleidžiama kūdikystėje, todėl ji įtraukta į Lietuvos profilaktinių skiepimų kalendorių kaip įprastas skiepas.

Kaip apsaugoti vaikus ir jaunimą nuo tuberkuliozės

SVEIKOS APLINKOS PALAIKYMAS

Labai svarbu periodiškai klasių, kambarių vėdinimas. TB užsikrečiama oro lašeliniu būdu, kai žmogus įkvepia oro, kuriame yra *Mycobacterium tuberculosis* bakterijų. Šios bakterijos patenka į aplinką, kai sergantis atvira (užkrečiama) plaučių tuberkulioze žmogus: kosėja, čiaudi, kalba, dainuoja.

VAIKŲ TUBERKULIOZĖS SIMPTOMAI

Vaikams ligos simptomai dažnai būna neryškūs: vangumas, mažas aktyvumas, apetito sumažėjimas, blogesnis svorio augimas, ilgalaikis kosulys, užsitęsęs karščiavimas be aiškios priežasties, padidėję limfmazgiai. Dėl nežymių simptomų vaikams ligą būna sunku atpažinti.

TĖVŲ UŽDUODAMI KLAUSIMAI

Ar BCG vakcina apsaugo nuo užsikrėtimo?

Ne visada saugo nuo užsikrėtimo, tačiau gerai saugo nuo sunkių vaikų TB formų.

Ar TB perduodama iškart vaikui, jei šeimos narys kosėja?

Rizika priklauso nuo sergančiojo užkrečiamumo, kontakto trukmės ir aplinkos sąlygų.

Ar mokykla turėtų leisti vaikui grįžti į pamokas, jei šeimoje buvo TB?

Sprendimas priimamas bendradarbiaujant su visuomenės sveikatos specialistu: dažnai vaikai, kurie yra ištirti ir neturi aktyvios TB, gali lankyti mokyklą. Jei reikia, gali būti skiriamas profilaktinis gydymas.

Literatūra:

<https://nvsc.lrv.lt/lt/uzkrečiamuju-ligu-valdymas/uzkrečiamosios-ligos/tuberkulioze/>
https://www.researchgate.net/publication/345029078_Vaiku_latentines_tuberkuliozes_infekcijos_aktualumas_Lietuvoje
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/media/en/publications/Publications/guidance-investigation-control-tb-incidents-children-in-congregate-settings.pdf